

Прес-реліз

Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років»

Українського інституту національної пам'яті

Відкриття виставки КОНЦТАБІР АУШВІЦ – УКРАЇНСЬКИЙ ВИМІР Дослідження, документи, свідчення

26 січня 2015 р., 12.00
м. Київ, вул. Лаврська, 24

26 січня 2015 року о 12.00 годині у виставковому залі головного корпусу Меморіального комплексу «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років» відбудеться відкриття виставки «Концтабір Аушвіц – український вимір. Дослідження, документи, свідчення».

Виставку створено до 70-річчя визволення нацистського концтабору Аушвіц-Біркенау (Польща) та Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту. В її основі – фондова колекція Національного музею історії Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років із залученням матеріалів Музею «Пам'ять єврейського народу та Голокост в Україні» (м. Дніпропетровськ), а також документів Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г.С. Пшеничного.

Мета виставки – гідне увічнення пам'яті жертв Голокосту та нацистських концтаборів, зокрема українців та вихідців з України, протистояння расовій і національній нетерпимості, консолідація суспільства у прагненнях до миру та злагоди.

Дотепер достеменно не з'ясована кількість українських в'язнів в Аушвіці – одному з найбільших нацистських концтаборів, у якому винищення людей було поставлено на технологічну основу. Це обумовлено складними історичними умовами та геополітичним розташуванням українських земель у 1939 – 1945 роках.

На виставковій площі представлено близько 300 музейних предметів, більшість з яких становлять матеріали, отримані за результатами пошукової та науково-дослідницької діяльності співробітників Меморіального комплексу. Ґрунтовне наукове опрацювання теми «Вихідці з України – в'язні Аушвіца» – один з основних напрямів наукових досліджень останніх років. Упродовж 2008 – 2009 років колишнім в'язням концтабору було відправлено 1 200 листів та анкет. Результатом стали відгуки 120 осіб чи їхніх рідних, 99 містили документальні матеріали. 40 персональних комплексів, зібраних співробітниками музею під час наукових відряджень до АР Крим, Волинської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Львівської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької областей, а також у Києві, представлені в експозиції. Це матеріали учасників визволення Аушвіца, військовополонених, учасників руху Опору, оstarбайтерів, євреїв, колишніх малолітніх в'язнів, що після визволення виховувалися в дитячому будинку № 13 м. Києва. Мікроісторичні та загальноцивілізаційні підходи стали важливими в розробці усної історії цієї проблеми. Про державну політику щодо колишніх радянських військовополонених та оstarбайтерів – в'язнів нацистських концтаборів свідчить документація Управління з обліку загиблих і зниклих безвісти НКО СРСР та нормативні матеріали районних військових комісаріатів та органів НКВС.

Художньо-образною домінантою виставкової експозиції є оригінальні малюнки З.Ш. Толкачова, художника при Політуправлінні 1-го Українського фронту, свідка визволення Аушвіца, із графічних серій «Освенцим» та «Квіти Освенцима»; фотозображення рук колишніх в'язнів Аушвіца, назавжди затаврованих номерами; реліквійно-образні комплекси «Пісочний годинник» із залученням речей в'язнів нацистських таборів та «Шлях до пекла», що складається з реліквійних матеріалів, фотосвідчень, листів-спогадів, анкет тощо. Увагу акцентовано на табірних номерах, зокрема на таврованих, що були винятково у в'язнів Аушвіца.

Презентована виставка є логічним доповненням відповідного тематичного розділу головної експозиції залу «Нацистський окупаційний режим», вона розрахована на широке коло громадськості, усіх, хто цікавиться вітчизняною історією періоду Другої світової війни.

Контакт. особи з питань акредитації ЗМІ –
Філатова Наталя Станіславівна
(тел. (044) 285-94-52) – Меморіальний комплекс